

Oud Netvlies. Leiden in de jaren '60

Boekbespreking

Rob Bouwman, Maret Boerma en Gerrit Wolters, *Oud Netvlies. Leiden in de jaren '60*. Leiden, Ginkgo, 2013. Ongepagineerd. ISBN 978-90-71256-2905. € 15,--.

Er is weer een mooi en nostalgisch fotoboek verschenen waarvan je alle foto's grondig hoort te bekijken en dan terug te denken aan 'die goeie ouwe tijd'. Toch is het geen reportage van alleen maar verdwenen stadsbeelden, want gelukkig staat nog héél veel van wat gefotografeerd werd ook heden nog overeind. Maar dat er in de tussentijd de nodige slachtoffers van de slopers gevallen zijn, mag niet verheeld worden. Zo staat op de kaft een opname van de Kaiserstraat bij de Vreewijkbrug, waar een paar jaar geleden nog de Van der Klaauw-toren en aangrenzende bebouwing verdween.

Het boek maakt een wat sombere indruk, veroorzaakt doordat de tussenruimten tussen foto's zwart zijn. Natuurlijk, het zijn geen kleurenfoto's en het zwart zal dat wel accentueren, maar witte letters in zwart lezen is lastiger (ook al zijn ze gelukkig wel vrij groot uitgevoerd). Gevoegd bij de soms wat lege straten, ademt het geheel als het ware een wat neerdrukkende sfeer.

Het begint al heerlijk nostalgisch met de eerste foto (zonder bijschrift) van de wipmolen van de Marendijkse polder met een scheefstaande paal met de borden LEIDEN en 50 km, op een plek waar je amper 20 km per uur kunt rijden. Opvallend zijn ook de toen hypermoderne auto's, die nu echte oldtimers geworden zijn. Ook zie je nogal veel Solex'en.

Het boek is ongepagineerd, zodat het wat moeilijk verwijzen is wanneer je bijvoorbeeld op een rare drukfout als Ruime Consciëntiestraat wilt wijzen. De bijschriften zijn overigens minimalistisch; als een lidwoord gemist kon worden, staat het er ook niet. Dat is wel eens jammer, want van een foto als die van de Van der Werfstraat zou je graag eens wat vernemen over het (heiligen)beeld rechts in de gevel: was dat van het klooster van de Zusters van Liefde?

Opvallend, maar ook logisch, is dat de meeste foto's in het stadshart genomen zijn, en dat maakt het allemaal erg herkenbaar. Juist straten die soms (deels) onherkenbaar geworden zijn door nieuwbouw, zoals de Pakhuisstraat, vallen wat tegen in aantal. Ook zijn er relatief veel opnamen rond de Plantage geschoten. Maar dat wordt uitgelegd: er was geen vastomlijnd plan om een bepaald soort reportage te maken; het was allemaal zeer subjectief. Achterin bevindt zich namelijk nog één bladzijde toelichting. Die begint overigens met de mededeling dat zo tussen 1960 en 1970 Leiden een artikel 12-gemeente was, maar die 'eervolle status' kreeg Leiden pas in 1972. Deze toelichting had eigenlijk beter voorin geplaatst kunnen zijn, zodat de lezer weet wat er verwacht kan worden.

Al met al is er een schitterend en nostalgisch boek verschenen, waar we de samenstellers, met name medewerkers van de Beeldbank van Oud Leiden, heel dankbaar voor moeten zijn.

PdB